การศึกษาการประกาศจ่ายเงินปันผลและการออกหุ้นเพิ่มทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นางสาวเมราณี จิระเศรษฐกุลชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการเงิน ภาควิชาการธนาคารและการเงิน
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2543
ISBN 974-346-351-8
ลิชสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE STUDY OF DIVIDEND ANNOUNCEMENTS AND SEASONED EQUITY OFFERINGS IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND

MISS MERANEE JIRASETTHAKULCHAI

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science in Finance
Department of Banking and Finance
Faculty of Commerce and Accountancy
Chulalongkorn University
Academic Year 2000
ISBN 974-346-351-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ โดย ภาควิชา อาจารย์ที่ปรึกษา	การศึกษาการประกาศจ่ายเงินปันผลและการออกหุ้นเพิ่มทุนในตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย นางสาวเมราณี จิระเศรษฐกุลชัย การธนาคารและการเงิน อาจารย์ ดร.พรอนงค์ บุษราตระกูล
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึก	ศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ ษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต ผาดามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต คณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
(รองศาส	ประธานกรรมการ สตราจารย์สุมาลี จิวะมิตร) อาจารย์ที่ปรึกษา ย์ ดร.พรอนงค์ บุษราตระกูล)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปียรัตน์ กฤษณามระ)

นางสาวเมราณี จิระเศรษฐกุลชัย: การศึกษาการประกาศจ่ายเงินปันผลและการออก หุ้นเพิ่มทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (THE STUDY OF DIVIDEND ANNOUNCEMENTS AND SEASONED EQUITY OFFERINGS IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND) อ. ที่ปรึกษา: อาจารย์ ดร. พรอนงค์ บุษราตระกูล, 67 หน้า, ISBN 974-346-351-8.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำการศึกษาถึงผลของการประกาศ จ่ายเงินปันผลที่มีต่อการออกหุ้นเพิ่มทุนแบบเสนอขายแก่ประชาชนในตลาดหลักทรัพย์แห่ง ประเทศไทย โดยการศึกษาเรื่องการออกหุ้นเพิ่มทุนแบบเสนอขายแก่ประชาชนในตลาดหลัก ทรัพย์แห่งประเทศไทยอยู่ในช่วงระหว่างปี 2518-2540 จำนวน 92 ตัวอย่าง

จากการศึกษาพบว่าบริษัทที่ทำการออกหุ้นเพิ่มทุนแบบเสนอขายแก่ประชาชนนี้จะมี พฤติกรรมในการจ่ายเงินปันผลแตกต่างไปจากบริษัทเปรียบเทียบ และโดยเฉลี่ยบริษัทจะมีการ ประกาศออกหุ้นเพิ่มทุนหลังการประกาศจ่ายเงินปันผลเป็นระยะเวลาที่ค่อนข้างนานเกินกว่าที่ นักลงทุนจะสามารถใช้ข้อมูลที่สื่อจากการประกาศจ่ายเงินปันผลใช้ในการตัดสินใจได้ อย่างไรก็ ตามข้อมูลที่สื่อจากการประกาศจ่ายเงินปันผลนั้นก็ไม่ได้สื่อข้อมูลประเภทเดียวกับข้อมูลที่สื่อ ออกมาจากการออกหุ้นเพิ่มทุน ดังนั้นในกรณีที่บริษัททำการประกาศจ่ายเงินปันผลก่อนการ ออกหุ้นเพิ่มทุนจึงไม่สามารถที่จะลดการเปลี่ยนแปลงของความแปรปรวนในอัตราผลตอบแทน ผิดปกติจากการออกหุ้นเพิ่มทุนได้ ซึ่งผลที่ได้จะสอดคล้องกันไม่ว่าการประกาศจ่ายเงินปันผล นั้นเพิ่มขึ้น ลดลงหรือไม่เปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ผลรวมของอัตราผลตอบแทนผิดปกติจากการ ประกาศจ่ายเงินปันผลและการออกหุ้นเพิ่มทุนก็สนับสนุนว่าบริษัทไม่สามารถใช้การประกาศ จ่ายเงินปันผลเพื่อทำการออกหุ้นเพิ่มทุน

ภาควิชา การธนาคารและการเงิน สาขาวิชา การเงิน ปีการศึกษา 2543 ลายมือชื่อนิสิต แม้นั้น วิราตนน์ จายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 🖯 🗸 🗸 🗸 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

428 23659 26

: MAJOR FINANCE

KEY WORD: PUBLIC OFFERINGS / DIVIDEND ANNOUNCEMENTS / ASYMMETRIC INFORMATION /

THAILAND / SEASONED EQUITY OFFRINGS

MERANEE JIRASETTHAKULCHAI: THE STUDY OF DIVIDEND ANNOUNCEMENTS AND

SEASONED EQUITY OFFERINGS IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND. THESIS

ADVISOR: PORNANONG BUDSARATRAGOON, DBA., 67 pp. ISBN 974-346-351-8.

This study examines the effect of dividend announcements on public offerings of equity

for listed companies in Thailand. The study uses a sample of 92 announcements of public

offerings during 1978-1997.

The results show that the dividend policies of companies in the sample differ from that of

matching firms. Most companies announce public offerings a long time after dividend

announcements so investors should not use the information signaled from previous dividend

announcements for their investment decisions. In particular, the information signaled by dividend

announcements is not the same as the information signaled by public offering announcements.

Companies that announce dividends before public offering announcements cannot reduce the

volatility of abnormal returns from the public offering announcement. The joint announcement

effect also supports the fact that companies cannot employ dividend policy in issuing seasoned

equity.

Department Finance and Banking

Field of study Finance

Academic year 2000

Co-advisor's signature

Student's signature Merana Tranthaki
Advisor's signature Company

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยความช่วยเหลือจากท่านผู้มีพระคุณ หลายท่าน ทั้งนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ ดร.พรอนงค์ บุษราตระกูล อาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆในการวิจัยตลอดจนติดตามความ คืบหน้าของการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มาด้วยดีตลอด รวมทั้งท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ปิยรัตน์ กฤษณามระ กรรมการหลักสูตรไว้ ณ ที่นี้ที่ท่านได้สละเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำ และให้ข้อ คิดเห็นในการแก้ไข กราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์สุมาลี จิวะมิตร ประธานกรรมการอีก ท่านหนึ่งที่ให้ข้อคิดเห็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่องานศึกษาชิ้นนี้เพื่อให้ได้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มี ความเรียบร้อยสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ข้าพเจ้ายังต้องขอขอบคุณเพื่อนๆร่วมชั้นรุ่นที่ 3 ทุกคนและพี่ๆที่ห้องหลักสูตรที่ให้ คำแนะนำและความช่วยเหลือ ตลอดจนเป็นกำลังใจสนับสนุนในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มาโดย ตลอด

ท้ายสุดนี้หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่าอันใดเกิดขึ้น ผู้เขียนใคร่ขอมอบความดี ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แด่ครอบครัวของข้าพเจ้า โดยเฉพาะคุณพ่อและคุณแม่ ผู้อดทนและ สนับสนุนเรื่องโอกาสทางการศึกษาแก่ผู้เขียนเสมอมา ส่วนข้อผิดพลาดที่ปรากฏในวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

> เมราณี จิระเศรษฐกุลชัย สิงหาคม 2543

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	9
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ৰ
กิตติกรรมประกาศ	ପ୍ଥ
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ม
สารบัญภาพ	
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ขอบเขตของการศึกษา	2
ข้อสมมติฐานการศึกษา	3
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
วิธีดำเนินการศึกษา	5
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการศึกษา	5
บทที่ 2 เอกสารและงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง	7
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจ่ายเงินปันผล	7
เอกสารและงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง	10
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	17
ข้อมูลที่ทำการศึกษา	17
สมมติฐานการศึกษา	19
สมมติฐานที่ 1	19
สมมติฐานที่ 2	20
สมมติฐานที่ 3	21
สมมติฐานที่ 4	29
บทที่ 4 ผลการศึกษาการประกาศจ่ายเงินปันผลและการประกาศออกหุ้นเพิ่มทุน	31
ลักษณะข้อมูลที่นำมาทำการศึกษา	31
ผลการศึกษาสมมติฐานที่ 1	33

	หน้า
ผลการศึกษาสมมติฐานที่ 2	35
ผลการศึกษาสมมติฐานที่ 3	39
ผลการศึกษาสมมติฐานที่ 4	55
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	57
สรุปผลการศึกษา	57
ข้อเสนอแนะ	59
รายการอ้างอิง	61
ภาคผนวก	63
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	

	หน้า
1	แสดงถึงจำนวนข้อมูลการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนแบบเสนอขายแก่ประชาชนทั่วไปโดยทำ
	การแยกเป็นรายปี
2	แสดงถึงจำนวนบริษัทในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมที่ทำการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนแบบเสนอ
	ขายแก่ประชาชน
3.	แสดงถึงจำนวนข้อมูลการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่มีการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนกับบริษัท
	เปรียบเทียบที่มิได้มีการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุน 34
4	แสดงถึงการเปรียบเทียบพฤติกรรมการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่มีการออกหุ้นสามัญเพิ่ม
	ทุนกับบริษัทเปรียบเทียบที่มิได้มีการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุน
5.	แสดงถึงการเปรียบเทียบพฤติกรรมการจ่ายเงินปันผลเฉพาะบริษัทที่มีการจ่ายเงินปันผล
	ของบริษัทที่มีการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนกับบริษัทเปรียบเทียบที่มิได้มีการออกหุ้นสามัญ
	เพิ่มทุน
6	แสดงถึงจำนวนบริษัทที่ออกหุ้นเพิ่มทุนในช่วงระยะเวลาต่างๆกันระหว่างเวลาการประกาศ
	จ่ายเงินปันผลและการออกหุ้นเพิ่มทุน
7	แสดงถึงค่าเฉลี่ยเลขคณิตจำนวนวันระหว่างการประกาศจ่ายเงินปันผลและการประกาศ
	ออกหุ้นเพิ่มทุน
8	แสดงอัตราผลตอบแทนเกินปกติหลังปรับค่าเบี่ยบเบนมาตรฐานจากการประกาศออกหุ้น
	เพิ่มทุนจากรูปแบบจำลองการประเมินราคาสินทรัพย์ (Capital Asset Pricing Model)
	โดยกำหนดให้วันที่คณะกรรมการมีมติคือวันที่ t=0
9	แสดงอัตราผลตอบแทนเกินปกติหลังปรับค่าเบี่ยบเบนมาตรฐานจากการประกาศออกหุ้น
	เพิ่มทุนจากรูปแบบจำลองการประเมินราคาสินทรัพย์ Mean Adjusted Model โดย
	กำหนดให้วันที่คณะกรรมการมีมติคือวันที่ t=041
10	แสดงถึงอัตราผลตอบแทนเกินปกติสะสมจากการประกาศออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนในช่วง
	ระยะเวลาต่างๆกัน โดยเปรียบเทียบระหว่างรูปแบบ CAPM และ Mean Adjusted
	Model43
11	แสดงอัตราผลตอบแทนเกินปกติสะสมในช่วง (1,2) หลังคเนะกรรมการมีมติจ่ายเงินปันผล
	โดยกำหนดให้วันที่คณะกรรมการมีมติคือวันที่ t=0
12	แสดงผลความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงของความแปรปรวนในอัตราผลตอบแทน
	เกินปกติจากการประกาศออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนกับการประกาศจ่ายเงินปันผล

ตาราง	หน้า
13	แสดงผลความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงของความแปรปรวนในอัตราผลตอบแทน
	เกินปกติจากการประกาศออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนกับการประกาศจ่ายเงินปันผลของบริษัท
	เมื่อใส่ตัวแปรควบคุม 48
14	แสดงผลความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนเกินปกติจากการประกาศออกหุ้นสามัญ
	เพิ่มทุนกับการประกาศจ่ายเงินปันผลของบริษัท 52
15	แสดงถึงผลรวมกันของอัตราผลตอบแทนเกินปกติของการประกาศจ่ายเงินปันผลและการ
	ออกหุ้นเพิ่มทุนในช่วงเวลา(1,2) หลังคณะกรรมการมีมติ โดยกำหนดให้วันที่คณะ
	กรรมการมีมติคือวันที่ $t=0$ 54

หน้า
กราฟแสดงดัชนีตลาดหลักทรัพย์ในช่วงปี 2530-2533
2 กราฟแสดงจำนวนช้อมูลของบริษัทที่ทำการออกหุ้นเพิ่มทุนโดยแบ่งเป็นกลุ่มที่มีการ
ประกาศจ่ายเงินปันผลก่อนการออกหุ้นเพิ่มทุนและประกาศจ่ายเงินปันผลหลังการออกหุ้น
เพิ่มทุน
กราฟแสดงอัตราผลตอบแทนผิดปกติหลังปรับค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในช่วงเหตุการณ์การ
ประกาศออกหุ้นเพิ่มทุน (-10,10) เปรียบเทียบรูปแบบจำลอง CAPM และ รูปแบบจำลอง
Mean Adjusted Model โดยกำหนดให้วันที่คณะกรรมการมีมติคือวันที่ t=042
4 กราฟแสดงลักษณะการกระจายของข้อมูลขนาดของบริษัทที่มีการออกหุ้นสามัญ51
5 กราฟแสดงลักษณะการกระจายของข้อมูล Log ขนาดของบริษัทที่มีการออกหุ้นสามัญ
เพิ่มทน 52